

σ' ένα μικρό υψηλό. "Οταν φτάσαμε δύως έκει, ή καταστροφή είχε τελειώσει... Άκουσαμε μιά έκρηξη, μιά έκρηξη τούρμαρή, που ουρανός έναν κρότο πολὺ δυνατότερο από τὸν κρότο ένως κανονιοῦ!.. Τὴν έκρηξη αὐτῆ τὴν ἀκολούθησαν καὶ ἄλλες. Εἴδαμε τοὺς τοίχους τοῦ έργοστασίου νὰ γέροντες καὶ νὰ γρεμίζωνται χάμο! Ή σκεπῆ, ἀνατινάχηκε στὸν ἄρχοντα! Συντρίμμια πέφτανε γύρω μας μὲ κρότο!..

Είχαν σπάσει καὶ οἱ ἄλλοι σωλήνες τοῦ νεροῦ, ή καταστροφή ήταν τρομακτική!... Επειτα μιὰ τρομερή σιωπή ἀπλώλιγε γύρω... Μιὰ σημή νευροκίη... Κάτω, στὴν κοιλάδα, δὲν ἔβιετα τῷρος πεύτιοπ' ἄλλο παρὰ ένα ποτάμι ἀπὸ λάσπη καὶ πέτρες, συντρίμμια, καὶ πτώματα φριτά παραμορφώμενα καὶ ὑποτηρημένα!..

Πέρασαν ἀδύο μεριά μεριά δευτερόλεπτα. "Η δάφναστη ταχύτης τῆς ἐξελίξεως τῶν τραγικῶν αἰώνων γεγονότων μούναν τέτοια ἐντυπωτική, που δὲν μπορούσα νὰ μιλήσω.

Στερώμονια καὶ κύτταζα τὸν Ιούπιπαρδό, χωρὶς νὰ μπορῶ ν' ἀρθρῶται λέξη. Γέλος τραυλίζοντας, κατοιγόντως νὰ τὸν ρωτήσω :

— Μάτι, τι συνέβη; Τὶ ἔπαιδε ὃ Ζιρώ, τὶ ἔπαιδε ἡ μικρή Κινέζα;

— Καταπορφή! μ' ἀπορρίθμητε. Τὶ ἔπαιδε ὃ Ζιρώ; [Σποτώθηκε!] Τὸν ἐστόσωτο τὸ νερό, τὸ νερό ποτὲ σπότοσε καὶ τὴ μικρή Κινέζα. Δὲν τὸ εἶδαν : "Α, κύριε, μιάτιν τὰ πράγματα δέν γινονται ταῦτα καλά καθισμένα!.. Κάππιοις τὰ σχεδίασαν καὶ τὰ ἔτοιμασε ὅλη" αὐτὴν ἀπὸ πρὸν... Εἶδατε τὸ σᾶς είτε ὃ καὶ Ζιρώ; Τὸ νερό, βγαίνοντας μὲ δρμήν, θὰ τρυπούσσει σὴν σταῖδα. Αὐτὸν καὶ συνέβη... Τὸ νερό τὸν χτύπησε στὸ στήθος καὶ τὸν τρίπτην πέρα γιὰ πέρα, σᾶν σφαῖραν. Μ' αὐτή τὴ δύναμι, τὸ νερό μποροῦσε νὰ σποτωθῇ καὶ έναν ἐλέφαντα ἀπόμα, δηλαδὴ μόνο έναν ἀνθρωπο... Αλλὰ τὸ ζῆτη μα είνε ἄλλο... Πώς σπαστὸς ὡσείης τοῦ μανούμετρου; "Εσι, στὰ καλά καθισμέναν, δὲν θὰ μποροῦσε ποτὲ νὰ γίνη τέτοιο πράγμα. Γυρίσαμε τότε στὸν τόπο τῆς καταστροφῆς καὶ κάναμε μαζὶ μεριάτικά στὸ κεφάλι τοῦ Ιούπιπαρδού. Μέ σκυρτὸ τὸ κεφάλι, οἱ Ιούπιπαρδοί ἔψαχγες ἀνάλισσα στὰ συντρίμμια. Σὲ λίγο, τὸν εἶδα νὰ κρατάῃ στὸ χέρι του τὸ σπασμένο μανόμετρο, τὸ μανούμετρο ποτὲν ἡ αιτία τῆς καταστροφῆς. Ο Ιούπιπαρδό κύτταζε μιὰ στιγμὴ προσοχικά τὸ σωλήνα που συνέδεε τὸ μανόμετρο μὲ τὸ μεγάλο ποτήρια. Είδα τότε τὸ πρόσωπό του ν' ἀλλαξῃ ἐγραφαση.

— Δὲ σᾶς τὰλεγα, μιώτε. Κάππιοις είχε λιμάρια ἀπὸ πρὸν, ἐπίτηδες, τὸ σωλήνα τοῦ μανόμετρου. Φαινούνται τὰ σημάδια τῆς λίμαζ... Και μοίλις ήρθε τὸ νερό μ' ὅλη τοῦ τὴ δύναμη, ἔγιναν αὐτά ποὺ εἶδατε... "Α, αὐτὸν είνε... Ο δράκος τοῦ νεροῦ... Κι' αὐτὸν τόκαναν τοῦ Κινέζου... Πο ὁς ἄλλος; Γιά νὰ σπασθῶσαν μεριούς Εὑρωταίσιος καὶ νὰ τοὺς προσφέρουν θόματα στὸ δράκο τοῦ νεροῦ... Μά πώς τοὺς ήρθε αὐτὴν ἡ ίδεα :

— Μήπως είχατε πῆγε κανενὸς τίποτα γι' αὐτὸν τὸν κίνδυνο; ρωτήσα τὸν Ιούπιπαρδό.

— "Οχι... Προστές δύως, τὴν δύο ποὺ μιλούσαντας μὲ τὸν κ. Ζιρώ άπριβις γι' αὐτὸν τὸ ζῆτημα. ήτανε καὶ η Σίγγ-Γιού μπροστά... Κι' αὐτὴν θὰ μιᾶς ἀκουσταὶ και θώπως, χωρὶς βέβαια νὰ θέλῃ νὰ μᾶς κάνῃ παύον. "Αν δύως πήγαιναν τὸ πράματα κανονικά, ἀν δὲν ἐρχόσαστε σεῖς νὰ ἐπιτεφθῆτε τὸ ἐργοστάπιο νὰ σποτωνόμυντον εγὼ καὶ ὁ Ζιρώ. Γιατὶ ἔγω νὰ βρισκότωνται τότε μπροστά στὸ μανόμετρο καὶ δηλαδὴ τὸ Ζιρώ. Εμέμεν πάλι διάλεξαν όι δηλιοι γιὰ θύμια... Γι' αὐτὸν η Σίγγ-Γιού μούντε τὸ πρῶτο νὰ μήν γέρθω σήμερα στὴ δούλεια. Τόρα καταλαβαίνονταν..."

Η Σίγγ-Γιού θάλει μάρτια τὰ σχέδιά τους, ἀλλὰ θὰ φοβότανε νὰ μοῦ τὰ πῆγε... Είδε ποτέρες πρόδος τὸ μέρος μιᾶς, μιὰ στιγμὴ προτού πετατεῖτε τὸ νερό : Σίγουρα ἐχότανε νά μᾶς ειδοποιεῖται, νά μᾶς σώσῃ. "Αλλὰ δὲν πρόφατες... Καῦμένη Σίγγ-Γιού!..."

ΑΝΕΜΩΝΕΣ

ΣΤΟΝ ΑΝΕΜΟ

— Στὶς συναναστροφές καὶ στοὺς χορούς, ὑπάρχουν τέσσαρα εἰδη ἀνθρώπων : οἱ ἐρωτόληπτοι, οἱ φιλόδοξοι, οἱ παρατηρηταὶ καὶ οἱ ἡλίκιοι.

Οἱ ἡλίκιοι είνε οἱ εὔτυχέστεροι.

Ταΐν

Η ζήλεια, ἀν καὶ γεννιέται πάντα ταῦτα μὲ τὸν ἔφωτα, δὲν πεινάνει ἐντούτοις καὶ πάντοτε μαζὺ του.

Ντὲ Λά Ρεσφευκώ

"Οσο καὶ ἀν ἀμφιβάλλωμε γιὰ τὴν εἰλικρίνειαν τῶν φίλων μας, πιστεύουμε ἐντούτοις πάντοτε στὸ βάθος ὅτι σὲ μᾶς μιλοῦν ελλιξινέστερα παρὰ στοὺς ἄλλους..."

Ντὲ Λά Ρεσφευκώ

'Εάν η Έντα ζαναβοχόταν στὸν κόσμο, τὸ σῶμα της θὰ μᾶς φαινόταν χονδροβιδές, τὰ πόδια της μεγάλα, τὰ μάτια της ἡλίθια... Ούτε τὸ πιὸ μικρὸ φιδάκι δὲν θά... καταδεχόταν νὰ τὴν ἀπατήσῃ... Κανεὶς δὲν θὰ τὴς ἐπρόσφερε μηλά!

Α. Κοξλάν

Η μεγάλες καὶ προοδευτικές ίδεις είνε σὰν τὰ καρφιά· δύο περισσότερα τὰ γυναῖκα χωνόνταν.

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΟΝ ΕΣΤΕΜΜΕΝΟΝ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ ΑΝΤΟΥΑΝΕΤΤΑΣ

Τὸ διάβημα τῆς καμπαριέρας. Τὶ θάκνανε ἡ βασιλίσσα ἀν ἐκινδύνευε τὸ παιδί της. Τὸ ἀφοσιωμένο σκυλάκι της. Πιστὸς σύντροφος τῆς δυστυχίας. "Ο λόγος τοῦ Δημάρχου. Πῶς ἐξέχασε τὴ μητρικὴ της γλώσσα ἡ βασιλίσσα. Τὶ είπε στὸ πλήθος πρὶν τὴν καρατεμήσουν.

"Η ἀποχής βασιλίσσης τῆς Γαλλίας Μαρία 'Αντουανέττα, ἡ οποία επαραπομήθη κατὰ τὴν ἐπανάσταση ἀπὸ τοὺς ἀγρίους τρομοκράτας, ἥταν ὑπόδειγμα ἀγαθότητος.

Πρίν γίνεται βασιλίσσα, δταν ἡταν ἀκόμη σιζυγος τοῦ διαδόχου τοῦ θρόνου, παρουσιάστηκε μάρτιο μπροστά της ἡ πρώτη της καμαριέρα Τιμπλό, καὶ τὴν παρεπάλεσε, μὲ κλάματα στὰ μάτια, νὰ μειτεύσῃ ὑπέρ τοῦ γυναικὸς τῆς ὅποιος μονομαχήσας είχε σοτώσει τὸν ἀντίταρον τοῦ. Σημειώστε δι τὰ κατὰ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἀπογορευόντα μητρικήτατα μὲ μονομάχεις.

"Η Μαρία 'Αντουανέττα ἐντούτοις, συγκυνηθείσα, πέπεσθέμην νὰ κάνω σώμα τοῦ γυναικείου της εἰς.

Μιὰ κυρία τῆς τιμῆς, στὸ τιμῆς παρεπάλεσε καὶ τῆς εἰς τὸν θρόνον, παρουσιάστηκε μάρτιο μπροστά της καμαριέρα Τιμπλό, πρὸν ἀπευθυνθῆσε σ' αὐτήν, είχε ηδη παρακαλεσει γιὰ τὸν ίδιο λόγο, καὶ τὴν κυρία Ντύ-Μπαρού, τὴν διαβήτριαν της εἰς τὸν θρόνον τοῦ. Σημειώστε δι τὰ κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς βασιλίσσης της Γαλλίας Λουδοβίκου 15ον.

— Τι μοῦ τὸ λέτε αὐτό... ἀπήντησεν ἡ Μαρία 'Αντουανέττα. Γνωρίζεται πόσο περιφρονῶ τὴν γυναικανή αὐτήν... Εγνώτοις, ἔναν τρίμηνον και ἔγω μητέρα, προσεμένου νὰ σώσω τὸ παιδί μου, δὲν θὰ ἐδίσταξα οὕτε στιγμὴ νὰ πάω νὰ πέσω στὰ ποδιά, οὐδὲ μόνον τῆς Ντύ-Μπαρού, ἀλλὰ καὶ τοῦ τελευταίου τῶν ὑπηρετῶν τῆς ἀράμητης.

Κατὰ τὴν ἐποχὴ ποὺ οἱ ἐπαναστάτες είχαν φυλακίσει τὴν βασιλίσσα στὸ Τέμπλο, ἡ Μαρία 'Αντουανέττα είχε μαζὶ της καὶ ἔνα σκυλλί, τὸ ὅποιο τὴν ἀγαποῦσε υπερβολικά. Οταν, ἀργότερα, την μετέφεραν ἀπὸ τὸ Τέμπλο καὶ τὴν ἐφυλάκισαν την Κοινοεργεία, τὸ πιστὸ της σκυλλί την ἀγολούθησεν ἐσώς ἐσει. Οἱ φύρωσις ὅμως δὲν τὸ φιδάκι νὰ μητὶ μαζὶ της, μεσά στὸ κελλὶ στὸ οποῖον θά τὴν ἐφυλάκιζαν. Τὸ σκυλλί ἐπέμενε. Καὶ οἱ φιλακες, γιὰ νὰ τὸ κάνουν νὰ φύρωσεν ἀρχισαν νὰ τὸ κακομιαταχριζοῦσταν καὶ νὰ τὸ χτυποῦν με κονταριές.

Παρ' ὅλη τὴν μεριάν, ποὺ τοῦ τιμῆς την φυλακή.

"Οταν δὲ πεινόστε πεταγόταν ώς τὰ διαφοροφτικά τῶν πειραϊδών, δπου κάπιαν πάντα γιὰ νὰ φάῃ, καὶ πατόπιν ξαναγυρίζεις μπρὸς στὸ κατύριο τῆς φιλακῆς.

Μετὰ τὸν καρατόπιση της Μαρίας 'Αντουανέττας, τὸ σκυλλί της ἐξαπολούθησε, δπως πρὸν, νὰ τριγυρίζῃ δῆλη τὴν ήμερα ἔξω ἀπὸ τὴν φιλακή της. Ζούσης τρεφούμενη ἀπὸ τὰ σκουτίδια τῶν γειτονῶν σπιτιών, καὶ δὲν ἐνούσησε μὲ κανένα τρόπο ν' ἀπολούθησεν καὶ τὸν κύριο. "Ολοι τὸ ἔζαν καὶ τὸ είχαν βαφτίσει μάλιστα : «Τὸ σκυλλί της βατιλίσθησε».

Τὸ σκυλλάκι αὐτὸν ἡταν μικρόσωμο, μὲ πλούσιο καύτασπρο ποτίζωμα, τὸ δόπιο ἀπὸ τὴν κακομοιδιά καὶ τὴν ἀγαθότητα της φιλακῆς.

Οἱ ἀρχές της πόλεως, ἐννοεῖται, τὴς ἔποιαν ἀποθεωτική ὑπόδοχη. Γιὰ νὰ κολασθείσῃ μάλιστα τὴν μέλλουσα βασιλίσσα του, δὲν μήμαρξε τῆς πόλεως, ἐθεώρησε καλὸ νὰ τὴν ἀπαγγείλῃ καὶ ἔνα λόγο γεμανινά.

"Η Μαρία 'Αντουανέττα δύως τὸν διέκοψε ἀπὸ τὶς πρῶτες λεψίες καὶ τὸν είπε :

— Θά σᾶς παρακαλέσω νὰ μοῦ μεταφράσετε τὸ λόγο σας γαλλικά. Γιατὶ ἀπὸ τὴν στιγμὴ που πάτησα τὸ πόδι μου στὸ έδαφος τῆς νέας μου πατρίδος..., λησμόνησα τελείως τὴν γεωμανική γλώσσαν...

— Οταν ἡ Μαρία 'Αντουανέττα ἀνέβησε στὴ λαμπτόμω κύνταξης γιὰ μιὰ στιγμὴ τὸν δύλο τοῦ Παρισοῦ, δὲν ὅποιος περιστοίχιζε τὸ ἵερον μεγάλωντας οὐρανίασματα λύσσας. Τότε ἡ μάρτιας βασιλίσσα στορέφοντας πόδες τὸ πλήθος είπε, κουνώντας τὸ κεφάλι :

— Σὲ λίγο, τὰ δικά μου βάσανα θὰ τελειώσουν.... Θάρχισσεν δύως τὰ δικά σας!...

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΤΟ ΚΑΛΥΒΙ

Καλύβι ἀνεμοσάλιντο, σὰν πόσα δὲν μοῦ λέγει
Τὸ βραδύντο σου κάπνισμα καὶ ἡ χαμηλή σου σιέγη!
Στὴν ἐργάση την πού δόλγυα σὲ λόγεια πάντα μόνο,
Αλησμογμένο στέκεσαι τὸν κορφό σου πόνο.
Μιὰ ποίησα σὲν ἐπέρασε στὴν ἐργάση σου στράτα,
Πούς δέ πλοινθεὶ τὴν ποδιά, τη χέρια της γεμάτα,
Ελπία : δὲν βλέπω τίποτα, καλύβι, νὰ σου λείπῃ!
Δὲν έχεις οὐδὲ ἔνα σκαμνί γιὰ νὰ καθίσῃ ἡ λίγη!
Αλέκος Φωτιάδης

